

Sygn.akt II AKa 463/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Rafał Kaniok

Sędziowie: SA Ewa Jethon /spr./

SO(del) Katarzyna Capałowska

Protokolant: sekr.sąd. Olaf Artymiuk

przy udziale prokuratora Renaty Wronowskiej

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2019 r.

sprawy J. K. ur. (...) w W. s. J. i B. zd. S.

oskarżonego z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 8 maja 2017 r. r. sygn. akt XVIII K 110/16

Uchyła zaskarżony wyrok w stosunku do J. K. i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

J. K. oskarżony został o to, że:

w dniu 20 czerwca 2012 roku będąc prokurentem spółki (...) Sp. z o.o. w siedzibie Banku (...) S.A. z/s w W. przy ul. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 1 000.000 /jednego miliona złotych/ zł w/w bank w ten sposób, że przedłożył w siedzibie w/w banku zawierający nieprawdziwe dane wniosek kredytowy na podstawie którego zawarł w dniu 20 lutego 2012 roku umowę o kredyt w rachunku bieżącym nr (...), czym wprowadził pracowników w/w banku w błąd co do możliwości spłaty kredytu

tj. o czynny z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 8 maja 2017 r. o sygn. akt XVIII K 110/16:

1. oskarżonego J. K. w ramach zarzucanego mu czynu uznał za winnego tego, że w dniu 20 czerwca 2012 roku w W. w siedzibie Banku (...) S.A. przy ul. (...) jako prokurent spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w kwocie 1 000 000 złotych zł w/w bank w ten sposób, że w celu uzyskania kredytu w rachunku bieżącym nr (...) dla (...) Sp. z o.o. w W. złożył nieprawdnie pisemne oświadczenia dotyczące aktualności danych z Krajowego Rejestru Sądowego Przedsiębiorców wskazanej spółki według złożonego odpisu na dzień 15 marca 2012 r., w tym właściciela

spółki, pomimo tego, iż wiedział że w dniu 14 czerwca 2012 r. nastąpiła sprzedaż całości udziałów wskazanej spółki, co dotyczyło okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wskazanego kredytu oraz co posłużyło do wprowadzenia w błąd pracowników pokrzywdzonego banku co do realności spłaty kredytu, tj. popełnienia czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. skazał go, a na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

2. na podstawie art. 33 § 1,2,3 k.k. orzekł względem oskarżonego karę 200 (dwustu) stawek dziennych grzywny, przyjmując, iż jedna stawka dzienna grzywny odpowiada kwocie 50 zł (pięćdziesięciu złotych);

3. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł względem oskarżonego obowiązek naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę kwoty 999.983,04 zł (dziewięćset dziewięćdziesiąt dziewięć tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt trzy złote cztery grosze) na rzecz oskarżyciela posiłkowego Bank (...) S.A. w W.;

4. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 3596,72 zł (trzy tysiące pięćset dziewięćdziesiąt sześć osiemset złotych siedemdziesiąt dwa grosze) tytułem kosztów sądowych, w tym kwotę 2400 zł (dwa tysiąc czterysta złotych) tytułem opłaty.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego zaskarżając wyrok w całości.

Na podstawie art. 438 pkt 2, 3 i 4 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. obrazę przepisów postępowania w szczególności

1. art. 7 k.p.k. w zw. art. 4, 410 i 424 par. 1 i 2 k.p.k. przez nie wzięcie pod uwagę całokształtu ujawnionych okoliczności w toku rozprawy głównej i dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny wyjaśnień oskarżonego a także zeznań świadków G. K., W. L. i A. K. poprzez sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego oraz prawidłowego rozumowania ocenę materiału dowodowego polegającą również na uwzględnieniu wyłącznie okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego a także poprzez pominięcie przez Sąd przy dokonywaniu ustaleń faktycznych części istotnych okoliczności wynikających z przeprowadzonych dowodów a korzystnych dla oskarżonego -co mogło mieć wpływ na treść orzeczenia przez poczynienie błędnych ustaleń co do sprawstwa oskarżonego oraz sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego wyroku w sposób nie spełniający wymogów opisanych w art. 424 § 1 i 2 k.p.k. co stanowi okoliczność również potwierdzającą, że doszło do naruszenia przepisów art. 7 i 410 k.p.k.

2. art. 415 § 1 k.p.k. przez nałożenie na oskarżonego obowiązku naprawienia szkody /pkt. 3 zaskarżonego wyroku/ gdy o roszczeniu tym wcześniej prawomocnie orzeczono;

II. rażąco niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary jako kary rażąco surowej i nie uwzględniającej w sposób należyty stopnia winy oskarżonego, społecznej szkodliwości czynu a także niedostateczne uwzględnienie celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie kara ma osiągnąć wobec oskarżonego oraz potrzeb w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa

- podczas gdy okoliczności ujawnione w toku postępowania w szczególności chociażby nienaganne zachowanie oskarżonego, w żaden sposób nie wchodzące w kolizję z prawem od lipca 2012 do chwili obecnej /upływ 5 lat/, który w feralnym dla niego 2012 roku miał 7 dzieci i nie pracującą żonę a praca w spółce była jedynym źródłem utrzymania rodziny, rozpoczęcie studiów prawniczych i ich kontynuacja do 2017 r. /w najbliższym czasie nastąpi obrona pracy magisterskiej/, wyjaśnienia oskarżonego co do oceny okresu kiedy popadł w kolizję z prawem, wskazywały, iż mając na względzie dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 § 1 i 2 k.k. zasadnym było wymierzenie kary pozbawienia wolności w wymiarze umożliwiającym warunkowe zawieszenie jej wykonania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie determinują nie tylko zarzuty apelacji obrońcy oskarżonego J. K., ale także treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2018 r., który zapadł w wyniku rozpoznania kasacji tego obrońcy od poprzedniego orzeczenia Sądu Apelacyjnego z dnia 30 października 2017 r. Związanie zapatrywaniami prawnymi Sądu Najwyższego, jak też jego wskazaniem, co do sposobu rozpoznania zarzutów apelacyjnych wywiezionego środka odwoławczego, nakazywało odniesienie ich do materiału dowodowego przeprowadzonego w toku postępowania pierwszoinstancyjnego.

Dokonując oceny zarzutu I apelacji w powiązaniu z przytoczoną na jego poparcie argumentacją należało przede wszystkim odnieść je do wskazanych przez Sąd Najwyższy kwestii, które winny być w sprawie wyjaśnione. Przytoczenia wymaga więc, że obowiązek ustalenia dotyczy wykazania, jaki związek miała sprzedaż całości udziałów spółki i zmiana w jej strukturze własnościowej z samym faktem przyznania przez pokrzywdzony Bank kredytu. Nie mógł więc także Sąd odwoławczy uznać za takie ustalenie arbitralnego stwierdzenie Sądu I instancji, że kredyt nie zostałby przyznany spółce (...) w przypadku nowego udziałowca. Jedyne użyte w uzasadnieniu uchylonego wyroku Sądu Apelacyjnego argument sprowadzał się do uniemożliwienia skutecznego dochodzenia należności od faktycznego kredytobiorcy (str. 6) stanowił syntezę także nieobszernych rozważań Sądu Okręgowego o przyczynie nieudzielenia kredytu w wypadku posiadania wiedzy o zmianach w strukturze właścicielskiej spółki opartych na twierdzeniu jednego z dwóch przesłuchanych w sprawie pracowników banku i jednego z dwóch przesłuchanych w sprawie a wskazanych przez L. M. analityków Banku (...) - Z.. Przypomnieć należy, że z przytoczonych przez Sąd meriti zeznań tego świadka wynika, że „absolutnie kredyt nie zostałby przyznany, gdyby bank wiedział, że inna jest struktura właścicielska, że udziały zostały zbyt i że inna osoba jest prezesem spółki w oświadczeniu wnioskodawcy-prokurenta” - k.388 (str.10 uzasadnienia). Dla pełnego oddania sensu zeznań świadka należy uzupełnić, że po przytoczonych słowach, odpowiadając na pytania świadek dodała, że „Kiedy już klient współpracuje z nami i zachodzą zmiany własnościowe to klienci nam to sami zgłaszają poprzez kontakt i my dokonujemy analizy tej zmiany jeszcze raz. Jeśli jest po decyzji kredytowej a zmienił się właściciel i bank o tym wie to doradca kredytowy zgłasza to do nas. My wtedy musimy się zastanowić co robić i wtedy ta decyzja kredytowa jest analizowana ponownie.” (k.389). W kontekście przytoczonych wypowiedzi, jak i innych niezbędne jest ponowne przesłuchanie tego świadka, wobec wyrażonego w wyroku Sądu Najwyższego poglądu, jak i wobec argumentacji zawartej w apelacji obrońcy, że to na banku spoczywał obowiązek zachowania szczególnej staranności przy sprawdzeniu rzetelności przedłożonych dokumentów. W oparciu o ten dowód, z zeznań świadka L. M., jak i po rozważeniu przeprowadzenia innych a (wynikających z treści zeznań świadka L. M.) dowodów osobowych – pracowników banku, należy ustalić, skuteczność sprawdzenia w toku procedury rozpoznawania przedmiotowego wniosku o przyznanie kredytu, możliwość sprawdzenia rzetelności przedłożonych przez oskarżonego dokumentów, w tym odzwierciedlających zdolność kredytową wnioskodawcy. W tym celu analiza ta winna objąć okoliczności, które w ocenie Sądu I instancji za tym przemawiały, odzwierciedlone na str. 3, 8-9 i 18 uzasadnienia, choć przytoczone, dla zobrazowania także strony podmiotowej przestępstwa.

Wykazania, w oparciu o realia dowodowe niniejszego postępowania wymaga także, że przedłożone przez oskarżonego oświadczenie dotyczyło okoliczności o istotnym znaczeniu zyskania wymienionych w art.297§1 k.k., form wsparcia finansowego. Z treści przypisanego czynu wynika, że było to nieprawdziwe oświadczenie, które dotyczyło aktualności danych z Krajowego Rejestru Sądowego Przedsiębiorców, w tym właściciela spółki. W treści ustaleń Sądu zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd wskazał, że drugą z okoliczności stanowią nieprawdziwe dane o stanie zarządu spółki.

Przeprowadzenie postępowania dowodowego w tak szerokim zakresie determinuje rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego. Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy winien dokonać wyjaśnienia wyżej wskazanych okoliczności, uwzględniając przy tym zapatrywania zawarte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2018 r. II KK 73/18.

Rozpoznając ponownie sprawę, pamiętając, iż apelację wywieziono jedynie na korzyść oskarżonego, Sąd Okręgowy winien baczyć, by nie uchybić zasadzie reformationis in peius, wyrażonej w art. 434 k.p.k.. Nie może przeto wydać orzeczenia surowszego, niż w uchylonym wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 30 października 2017 r.

Z powyższych przyczyn orzeczono, jak w wyroku.